

ka he to aranga. "Te wahi e hinga ai te rakau, ko reira ano ia takoto ai." (Kai Kau. 11. 3.) Kua e mea kei te Atua te tikaanga mo te mate mo te ora ranei mou, engari kei a koe ano. Kua marana te huarahi ki te ora, a ki te kore koe e haere ma reira, he wahi hei tutukitanga mo tau haere kei te mutunga mai o tou huarahi. Heoi ano te mea e mate ai koe i runga i te rangimarie i te hahi, ma to mohio kua murua o hara, kua houbhia to rongo ki te Atua i runga i te matenga o te Karaiti. Kua e tatari kia tata koe te mate, kia kaha-kore to tinana, kia pouri o whakaaro, ka tauri ai ki te Atua. Ehara te Atua i te Atua no te hunga mate, engari no te hunga ora. "Hokona te taima ma koutou, he kino hoki nga ra. (Eph. 5. 16.)

### HAERENGA I Nga TAKIWA MAORI O TE POROWINI O MARAPARA.

I runga i te tono mai a aku rangatira kia tukua atu e au he ripoata o aku haereerenga i nga takiwa Maori o konei, na reira ka tukua atu enei toru korero, hei tohatohanga ma ta tatou mau ki nga wahi e tae ana ia, e tau ana hoki.

I te Aperira ka taha nei ka haere maua ko Mita Tienikini (Mr. Jenkins) tetahi o aku rangatira, ki Okola he pa e tata ana ki te 50 maero te tawhiti atu i te taone o Waitohi (Pictou), kei reira nei au e noho ana. Ko Mita Tienikini he kai-whakahaere no te Peeke o Niu Tauti Weera i te taone o te Piwa (Blenheim), he tangata kaha ki te whakahaere i nga mahi, ki te rapu tikaanga hoki e puta ai he oranga ki nga Maori o konei—he tangata whakapono. I haere maua ki te whiriwhiri i tetahi wahi pai hei tunga mo tetahi kura mo nga tamariki Maori o tera pa—e haere hoki kia kite i nga Maori, koia nei ia te tino take i haere ai ahau he koingoingo ano ki era morehu o te iwi.

Ko nga hoioho ano o nga tipuna o maua hoioho i haere ai, ara i ma raro tonu. E rua o maua ra i haere ai ka tae. Nui atu te mihi-mihi mai me te kai-ngakau mai o nga tangata i to maua putanga atu. To maua taenga tonutanga atu ka haere maua ki te titiro i tetahi wahi pai hei tunga mo te kura. Ko nga papa mo te kura kua tae noa atu ki reira. He maha nga wahi i whiriwhiri i mua atu, eugari he mamao ki ro ngahere. Ko te hiahia o Mita Tienikini kia tu ki te taha tai kia tata atu hoki ki te pa Maori, otira tuturu ana ki ro ngahere. I runga i te kaingakau o nga Maori kia tu he kura mo a ratou tamariki, ka

manawanui ratou ki te wahawaba, ki te tooto i nga papa mai te moana a . . . ro-ngahere atu ana. Ko tenei whare-kura na te Ihahi i utu nga mea katoa, puta atu hoki ki te utu mo nga kai-whakaako. No te Hatarei maua i tae atu ai, auina ake i te Ratapu ka homai te karakia ki a maua. Poto katoa mai ratou ki ta karakia a i a au e whaikupu atu ana ki a ratou ka pupu ake te aroha i roto i toku ngakau, ka titiro atu au e putu mai ana nga tau-mahatanga i runga i te iwi, nga mate tinana, wairua, —he mea kaore i penei te paunga mai ki te ngakau i mua atu—ano tera kia maringi a wai mai oku roimata. Tena ra tatou e nga tamariki, —he mea tamahine o Te Aute raua ko Hukarere kia kaha tatou ki te mahi i a tatou tikaanga e ora ai te iwi i tenei reire-totoa ki te mate, me te tangata o tatou kuwhi ki nga maua no reira nei te awhina mo tatou." (Waitati 121, 1.)

I a Hurae nei ka haere ano ahau ki reira. I tenei takiwa ko maua ko mokemoke i haere ara ko au anake. Tae atu au kua tu te kura, kua kotahi marara e kura ana nga tamariki. Nui atu te pai o nga kai-whakaako, tokorua he wahine, no Akarana tetahi, no Whakatu tetahi, me te tere ano hoki o a raua tamariki ki te ako i nga mea e hoatu ana e raua. Ehara i te mea he ako anake ta raua mahi i te matauranga o te pakeha, kaore, engari he ako hoki i nga tamariki kia mohio ki te aroha noa o to tatou Ariki. E rua aku wiki ki reira e noho tahi ana matou ko nga Maori me te tipu haere tonu ake o te aroha i roto i toku ngakau mo ratou. Pera ano hoki ratou, nui atu te kaingakau mai, te mihi-mihi mai hoki.

I era wiki e rua oku ki reira, e hoibui mai ana ratou katoa i nga ata i nga ahiahi ki te karakia i te 7 o nga haora i nga ata i te 5 i nga ahiahi. He maha ngakau rawa atu tenei ki a au ki te mea e mahi ana i konei i waenganui i enei iwi taubou, a e mohio ana ahau tera ano etahi atu tera e maha nga ngakau i runga i te ahua ngawari haere o te mahi. Ko nga tino kupu e ruia ana i tenei takiwa ko nga kupu me nga mahi a te Kotahitanga o Te Aute he mea hei koanga ngakau, mo ia mema, mo ia mema o tenei Kotahitanga.

Katahi ano ka kitea tenei wahi e te kura. Nui atu te tere o nga tamariki ki te ako, kaore he kupu pakeha i mohio i tetahi tamaiti kotahi i te timatanga o te kura, inahnei kua rawaka rawa atu nga kupu pakeha kua mau.

He maha nga hinene pakeha kua mau i a ratou he tohu enei no te whakaako pai. Tena ra Okola e . . . e tapa i to ingoa!

Na Wi K. PARAIKE.